

Затверджую

_____

« _____ » _____ р.

БІОЛОГІЯ

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ

ПЛАНУВАННЯ

на 20__ — 20__ навчальний рік

_____

_____

6–11 класи

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

Олійник І.В.

- О 53 Біологія : Календарно-тематичне планування : 6–11 кл. / І.В. Олійник. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2015. — 96 с.

2005000006951

Пропоноване календарно-тематичне планування з біології на 2015–2016 н.р. для 6-х класів складене відповідно до навчальної програми з біології для загальноосвітніх навчальних закладів (Природознавство. Біологія. 5–9 класи. — К: Видавничий дім “Освіта”, 2013).

Для 7-х класів календарно-тематичне планування складене згідно з навчальною програмою з біології для загальноосвітніх навчальних закладів зі змінами, затвердженими наказом МОН 29.05.2015 р.

Для 8–9-х класів календарно-тематичне планування складене згідно з чинною навчальною програмою з біології для загальноосвітніх навчальних закладів (Біологія. 7–11 класи. — К: Ірпінь, 2005).

Для 8–9-х класів з поглибленим вивченням біології календарно-тематичне планування складене відповідно до збірника навчальних програм для загальноосвітніх закладів з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного та технологічного циклу, рекомендованих Міністерством освіти і науки України (К.: Вікторія, 2009).

Для 10–11-х класів календарно-тематичне планування складене згідно з чинною програмою для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів “Рівень стандарту”, “Академічний рівень”, “Профільний рівень”, затвердженою Міністерством освіти і науки України (Тернопіль: Астон, 2011).

ББК 74.262.0

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Календарно-тематичне планування з біології для 6 класу

(2 год на тиждень, усього 70 год, із них 5 год — резервний час)

№ з/п	Тема уроку	Дата
ВСТУП (4 год)		
1/1	Біологія — наука про життя. Основні властивості живого.	
2/2	Різноманітність життя. Основні групи організмів (рослини, тварини, гриби, бактерії). Поняття про віруси.	
3/3	Біологія — багатогалузева наука. Науки, що вивчають життя. Методи вивчення організмів.	
4/4	Застосування біологічних знань у практичній діяльності людини (медицині, с/г, у справі охорони природи).	
ТЕМА 1. КЛІТИНА (10 год + 1 год резервного часу)		
5/1	Клітина — одиниця живого. Історія вивчення клітини.	
6/2	Збільшувальні прилади. Лупа. Світловий мікроскоп. Електронний мікроскоп.	
7/3	<i>Практична робота №1. Будова світлового мікроскопа та робота з ним.</i>	
8/4	Хімічний склад клітини. Речовини, що входять до складу клітини.	
9/5	<i>Практична робота №2. Виготовлення мікропрепаратів шкірки цибулі та розгляд її за допомогою оптичного мікроскопа.</i>	
10/6	Будова клітини на світлооптичному та електронно-мікроскопічному рівнях. <i>Лабораторне дослідження «Будова клітини листка елодеї».</i>	
11/7	Будова рослинної і тваринної клітини. Спільні і відмінні ознаки.	

№ з/п	Тема уроку	Дата
12/8	Надходження речовин у клітину. <i>Лабораторне дослідження «Рух цитоплазми в клітинах листка елодеї».</i>	
13/9	Утворення нових клітин. Ріст клітин.	
14/10	Основні положення клітинної теорії.	
15/11	Контрольна робота №1.	
ТЕМА 2. ОДНОКЛІТИННІ ОРГАНІЗМИ. ПЕРЕХІД ДО БАГАТОКЛІТИННОСТІ (8 год + 1 год резервного часу)		
16/1	Амеба, інфузорія — одноклітинні організми. Середовище існування, процеси життєдіяльності, будова, роль у природі. <i>Лабораторне дослідження «Спостереження інфузорій».</i>	
17/2	Малярійний плазмодій, дизентерійна амеба — одноклітинні паразитичні організми.	
18/3	Евглена зелена як представник автотрофних протистів, особливості її будови та процесів життєдіяльності.	
19/4	Хламідомонада, хлорела — одноклітинні водорості (середовище існування, процеси життєдіяльності, будова, роль у природі).	
20/5	Дріжджі — одноклітинні гриби.	
21/6	Бактерії — найменші одноклітинні організми. Їхня роль у природі та значення в житті людини. <i>Міні-проект «Чому скисає молоко».</i>	
22/7	Вольвокс — колоніальний організм. Особливості будови та процесів життєдіяльності колоній вольвокса.	
23/8	Особливості будови та процесів життєдіяльності ульви та губок як найпростіших багатоклітинних організмів.	
24/9	Узагальнення і систематизація знань. Одноклітинні організми. Перехід до багатоклітинності.	

№ з/п	Тема уроку	Дата
ТЕМА 3. РОСЛИНИ (20 год)		
25/1	Рослина — живий організм. Фотосинтез як характерна особливість рослин.	
26/2	Живлення рослин (мінеральне, повітряне). Дихання рослин. Рухи рослин.	
27/3	Будова рослин. Клітина — одиниця будови і життєдіяльності рослинного організму.	
28/4	Тканини рослин і їх функції.	
29/5	Органи рослин. Корінь: будова, основні функції (поглинання води та укріплення в ґрунті). Видозміни кореня. <i>Лабораторне дослідження «Будова коренеплоду» (на прикладі моркви).</i>	
30/6	Пагін: будова, основні функції. Брунька як зачатковий пагін. Розвиток пагона з бруньки. <i>Лабораторне дослідження «Будова пагона. Будова бруньки».</i>	
31/7	Стебло — вісь пагона. Будова стебла у зв'язку з функцією транспорту речовин.	
32/8	Видозміни пагона. Цибулина, кореневище як видозмінені пагони. <i>Лабораторне дослідження «Будова цибулини».</i>	
33/9	Листок — бічна частина пагона. Будова листка у зв'язку з функціями фотосинтезу, газообміну, випаровування води. Видозміни листка.	
34/10	Розмноження рослин: статеве та нестатеве. Вегетативне розмноження рослин. <i>Дослідницький практикум «Вегетативне розмноження рослин».</i>	
35/11	Квітка — орган статевого розмноження. Будова і різноманітність квіток. <i>Лабораторне дослідження «Будова квітки».</i>	
36/12	Суцвіття. Типи суцвіть. Біологічне значення суцвіть.	

№ з/п	Тема уроку	Дата
37/13	Запилення. Пристосування рослин до різних способів запилення. <i>Міні-проект «Квіти і комахи».</i>	
38/14	Запліднення. Біологічне значення запліднення.	
39/15	Плід, його будова і значення. Типи плодів. <i>Лабораторне дослідження «Будова плода».</i>	
40/16	Насінина, її будова та значення. Способи поширення плодів та насіння.	
41/17	Вплив умов середовища на проростання насіння. <i>Дослідницький практикум «Дослідження умов проростання насіння».</i>	
42/18	Взаємозв'язок органів у рослинному організмі.	
43/19	Поняття про класифікацію рослин.	
44/20	Контрольна робота №2.	
ТЕМА 4. РІЗНОМАНІТНІСТЬ РОСЛИН (12 год + 2 год резервного часу)		
45/1	Водорості. Середовище існування. Різноманітність водоростей та їх значення. <i>Лабораторне дослідження «Будова зелених нитчастих водоростей».</i>	
46/2	Вищі спорові рослини. Загальна характеристика, середовище існування та різноманітність.	
47/3	Мохи. Середовище існування, пристосувальні риси будови і процесів життєдіяльності. <i>Лабораторне дослідження «Будова моху».</i>	
48/4	Папороті. Плауни. Хвощі. Пристосувальні риси будови і процесів життєдіяльності.	
49/5	Групи рослин, що розмножуються насінням. Голонасінні. Середовище існування. Пристосувальні риси будови і процесів життєдіяльності. <i>Лабораторне дослідження «Будова голонасінних».</i>	

№ з/п	Тема уроку	Дата
50/6	Покритонасінні (Квіткові) рослини. Середовище існування. Пристосувальні риси будови і процесів життєдіяльності.	
51/7	<i>Практична робота №3. Порівняння будови мохів, папоротей та покритонасінних (квіткових) рослин.</i>	
52/8	Сільськогосподарські рослини.	
53/9	<i>Практична робота №4. Визначення видів кімнатних рослин, придатних для вирощування в певних умовах.</i>	
54/10	Екологічні групи рослин (за відношенням до світла, води, температури).	
55/11	Життєві форми рослин. Пристосувальне значення життєвих форм.	
56/12	Рослинні угруповання. Основні типи рослинних угруповань.	
57/13	Урок-конференція «Значення рослин для існування життя на планеті Земля. Значення рослин для людини».	
58/14	Узагальнення та систематизація знань учнів.	
ТЕМА. 5 ГРИБИ (9 год)		
59/1	Гриби. Особливості живлення грибів.	
60/2	Особливості будови грибів.	
61/3	Розмноження та поширення грибів.	
62/4	Групи грибів. Симбіотичні — мікоризоутворюючі шапинкові гриби.	
63/5	<i>Практична робота №5. Розпізнавання їстівних та отруйних грибів.</i>	
64/6	Лишайники. Загальна характеристика лишайників як симбіотичних організмів. Значення лишайників у природі та в житті людини.	

№ з/п	Тема уроку	Дата
65/7	Сапротрофні — цвілеві гриби. <i>Лабораторне дослідження «Вивчення будови цвілевих грибів за допомогою оптичного мікроскопа».</i>	
66/8	Паразитичні фітопатогенні (на прикладі трутовиків) та зоопатогенні гриби (на прикладі збудників мікозів людини).	
67/9	Значення грибів у природі та в житті людини.	
Узагальнення (1 год)		
68/1	Будова та життєдіяльність організмів.	
Експедиції		
69/1	Експедиція №1. Різноманітність рослин рідного краю.	
70/2	Експедиція №2. Вивчення рослинних угруповань.	